

מיכתבים

כוונתכם היתה בוודאי לכתוב כי "קלידי הפס" נתר הלבנוני יניעו את האצבעות הישראליות".
הלא זה לקוח ממשל הזנב המכשכש בכלב (שהוא היפוכו של המצב הטיבעי, בו הכלב מכשכש בזנב) וידוע כי האצבעות אינן מניעות את הפסנתר כי אם את קלידיו של הפסנתר, ולכן צריך היה לכתוב "קלידי הפסנתר הלבנוני וכו'".
אבי גרוס, תל-אביב

הסיבירית של הסעודי

עוד על טיב הפרווה של שושנה וינר (האשה שאיתו, העולם הזה 14.1.87 ואילך).

בדבר אחר צריך להודות: ידירתו של ארנסט יפת נמצאת בחברה מעניינת. כי מי עוד מתכבד בפרוות-סובול? חברי מועצת עיריית לונדון, שגלימות-הייצוג שלהם מעוטרת בפרוות-סובול, והמיליארדר הסעודי עדנאן חשוקקי, שהיה לאחד רונה בחדשות בהקשר לפרשת הנשק לאיראן, ושברשותו פרוות-סובול שערכה נאמד ב-200 אלף דולר.

זאת, כמובן, לא סתם פרוות-סובול סיבירית כי אם אחת המשמשות לכיסוי המיטה של חשוקקי באחוזתו שבפרברי העיר הספרדית מרכלה.

שמואל טשרני, פתח-תיקווה
הסיבה לייחודה של פרוות-הסובול היא האופן בה מתחברות שערותיה לעור החיה: וזה מאפשר, כאשר פושטים את עורה, לגהץ, או להחליק, את הפרווה החלקה והמבריקה לכל כיוון רצוי.

ואגב, גם הזנב של הסובול אינו מתכווץ. הוא משמש למיכחולים מבוקשים של ציירים. **מרדכי דריר, ירושלים**

ליברלי וקר לו

על הופעה מחממת בקרב אנשי ה"מיפלגה הליברלית (אנשים)", העולם הזה, 14.1.87.

מסיבות מוכנות נראה שקר להם מאוד לחברי המיפלגה הליברלית ולמקורביה. הנה, במדור אנשים, מופיעים ח"כ אלי קולאס ואשתו, השר, רבקה שריר, כשהם נתונים בסוודרים עבים (תוצרץ חוץ דווקא) ומה עשו שתי מזכירותיו של השר אברהם שריר באותו שבוע? הן ניצלו שעה חופשית ומיהרו לקנות לעצמן סריגים: **עזרא עצינוני, עכו**

פינת בן-שושן

על התאריך העברי בשער העולם הזה.

בגיליון העולם הזה המונח לפניי (14.1.87) רשום התאריך העברי, בשער הקדמי והאחורי, כזה הנוסח: "ג טבת תשמ"ז".
וזהי טעות לכתוב כך, שכן "ג טבת פרושו י"ג פעמים החודש טבת ובוודאי שאין זו הכוונה בכתיבת התאריך.

יש לכתוב "ג טבת, שפירושו היום הי"ג כחודש טבת.
בכניסת המקנא ללשון העברית —

שושן זריר, חבר מועצת העירייה, באר-שבע

צמודים צמודים

אין חדש תחת השמש. בוודאי לא למי שקורא את העולם הזה מימים ימימה, וכך צייט העולם הזה איש כלכלה כביר בגליונו שהופיע השבוע לפני 25 שנה (רק צריך להחליף את המילה לירה במילה שקל):

● מנהל משרד-המיסור-ההתעשייה מיכאל צור: "הלירה צמודה לדולר; המשכורת צמודה ללירה; הפקידים צמודים למשכורת; המהנדסים צמודים לפקידים; המורים צמודים למהנדסים; הרופאים צמודים למורים; תוספת-היוקר צמודה לרומאים והלירה צמודה לתוספת-היוקר!"

(המשך מעמוד 3)

בוודאי מבסוט. הנה, גם אורי אבנרי אישר כי חתן פרס נובל המנוח היה משורר אנגלי.

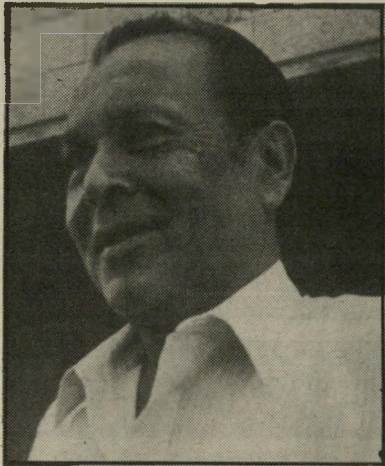
אבל בהירהור נוסף, החלטתי כי אבנרי צודק. כי אליוט אכן נאלץ להסתר ב-39 שנות חייו הראשונות (מתוך 77 שנותיו עלי אדמות) באורחות האמריקאית, כראוי ליליד סן-לואיס שלגדות המיססיפי וצאצא מייסדי אוניברסיטת הרוורד, עד שזכה באזרחות בריטית, אבל מאז ומתמיד ראה אליוט באנגליה את מולדתו הרוחנית (אוכספורד, לונדון).

ולוא היינו מתייחסים אליו כאל משורר אמריקאי, זה כמו להגיד שארז ביטון, ילד מארוקו, ומשורר ישראלי למהדרין, הוא משורר מארוקאי. **שאול ולייש, תל-אביב**

מפקד-המחלקה מודעי

על ח"כים ושרים לעתיד בקרבות לטרון 1948 (טבת לאור היום", העולם הזה 21.1.87).

אורי אבנרי נלחם בלטרון והגיע לכנסת. יובל נאמן (או סמג"ר גורד 51 של גבעתי) נלחם בלטרון והגיע לכנסת (וגם לשולחן-הממשלה).

מודעי 100% כישורים

אבל היה שם עוד אחר, עם 100 אחוז כישורים של חייל קרבי, שהגיע לכנסת (וגם לשולחן הממשלה). זהו יצחק מודעי, שלפי עדותו של מפקד מחוז ירושלים באותם ימים, יצחק (לרציה) לוי, הצליח, בהפעלה נכונה של אנשיו, להציל חיילים מן הטבח הלטרוני.

קודם סייע מודעי, באש מחלקתו, לחלץ פלוגה שנלכדה בווארי הסמוך למיטרת לטרון ואחר-כך חיפתה מחלקתו על נסיגתה של פלוגתו של רם רון (לימים מפקד פיקוד הגדנ"ע, מזכיר הכללי של תנועת ד"ש ומנכ"ל חברת הפחם הלאומית). **דב יצקו, רמת-השרון**

היה זהב

על מצב ספורט השחמט בארץ (משורר רקוב על הלוח!", העולם הזה 14.1.87).

אני אביה של השחמטאית לאה גורלמן, וקראתי בעניין את הכתבה על השתלטותם של העסקנים על מערכת השחמט. אחת הדוגמות הבולטות כיצד הורסים די עסקנים את מערכת הספורט הזאת היא ההיסטוריה הטראגית של הנבחרת האולימפית של השחמטאיות הישראליות:

ב-1976 זכתה נבחרת הנשים בשחמט (לאה גורלמן, אילקה פורדר-נסקיה, אלה קושניר ולובה קריסטול) במדליות-זהב אולימפיות. וזו היתה הפעם הראשונה, וגם האחרונה, בתולדות הספורט בישראל שמדינת ישראל השיגה מדליות-זהב אולימפיות.

כי העסקנים, שהשתלטו גם על ענף ספורט זה, חיסלו את הנבחרת, שהביאה כבוד וגאווה לישראל. **בוריס גורלמן, באר-שבע**

על כלבים ופסנתרים

על הגדרת תוצאה אפשרית של המתרחש בלבנון (האי-סדר ה"חדש", העולם הזה 21.1.87).

כיצד אפשר לכתוב שכאשר הנסיכות יתכונן לישראל מה לעשות בקשר למצב בלבנון יוצר מצב בו הפסנתר הלבנוני עומד להניע את האצבעות הישראליות.

קיא יני.

צה"ל למצריים והחלה המילחמה. לא היה מצב רוח לרעיונות-שלום. אולם באורח-פלא חזר המאמר הזה מרי פעם לתודעה הציבורית. אני עצמי חזרתי עליי מרי פעם לא רק מעל עמודי העולם הזה, אלא גם בשיחות עם ראשי-המדינה.

וזמן קצר לפני מילחמת ששת-הימים, כאשר התחמם הגבול שבין ישראל וסוריה, ביקשתי פגישה עם ראש-הממשלה ושר-הביטחון, לוי אשכול. בקשר עם המצב האקטואלי הצעתי לו את הרעיון שפורסם אז בעולם הזה, להקים לאורך הגבול הזה "קו מג'דדי" — מחסום אלקטרוני תחת פיקוח רעיון זה הוגשם אחר-המילחמה לאורך גבולות ישראל, אך בשיחה ההיא רחה אותו לוי אשכול מכל וכל, בטענה שהוא "יקר מדי".

כהמשך השיחה העליתי את רעיון "המטכ"ל הלבן". הסברתי אותו לאשכול, אך היתה לי ההרגשה שאני מדבר אל הקיר.

כעבור שנים, בשיחה עם ראש-הממשלה יצחק רבין, העליתי את הרעיון שוב. רבין שאל מדוע לא די במישרד-החוץ.

כמו במאמר המקורי, הסברתי גם בשיחה זו שמישרד-החוץ הוא המקום הפחות-מתאים לתי כנון ולביצוע מיבצע-שלום. כל הפסיכולוגיה של המישרד הזה שונה. למעשה זהו מישרד ללוחמה מדינית. שגריריו בעשרות בירות-העולם וסוקים כפעולה נגד התעמולה של מדינות-ערב ואש"ף, וכך גם מיטלחתי ישראל בא"ם. הפסיכר לוגיה היא כולה מילחמתית. ואילו מחלקת המיזרח-התיכון במישרד-החוץ היא אבר מדולדל. שכל דיפלומט צרפתי שומר-נפשו ירחק ממנו כמו מאש. כי שם נשרפות הקריירות.

גם רבין לא השתכנע, כמובן, כשגריר-לשעבר בווינגטון היה הוא עצמו מופקד על גזירה בלוחמה הפוליטית.

אחר-כך באה יוזמת אנוור אל-סאדאת, וישראל הגיבה כמו תמיד, כלי מחשבה וכלי תוכנית, בשורה של אילתורים, שהגיעו לשיאם בקמפיין ריוודי.

עוד

תחמושת

זוכרתי בכל אלה כימים האחרונים, נוכח הצעתו של הר"ר יוסי ביילין, המנכ"ל המדיני של מישרד-החוץ, להקים "דסק" לענייני שלום. זהו מין חד קלוש של הרעיון המקורי שלנו, ותושבני שזוהי קריקטורה שלו.

אני מאמין בכוונותיו הטובות של ביילין. אולם דסק (מדוע דסק? מה רע בשולחן סתם?) בתוך מישרד-החוץ לא יועיל במאומה. זה יהיה תרגיל יפה ביחסי-ציבור ויש להניח כי הדסק עצמו יעסוק בעיקר בתרגילים של יחסי-ציבור, אך אבי סורד הוא להניח כי רבר מדולדל כזה, במקום הזה, יוכל להשיג אישור, מימון ומשאבים אנושיים למיבצעים רציניים. זה יהיה, לכל היותר, עוד אילתור ישראלי נוסף, מן הסוג האהוב על כל השרים, ועל שר-החוץ הנוכחי לא כל שכן.

ערב הקמת הממשלה הנוכחית היה נדמה כי אולי-אולי יוצרה ההודמנות להגשים את הרעיון. השר וייצמן התאים לתפקיד זה, ואילו היה לו הכוח לדרוש לעצמו תיק-מישרד — זה היה אולי מתגשם. ההמשך ידוע.

ציניקאי יגיד: מישרד כזה לא קם, וגם לא יקום. מפני שבמיסד הישראלי אין איש המער ניון באמת בשלום. רעיון השלום אינו אלא סחורה נוספת בשוק — תחמושת נוספת במאבק המדיני בערבים.

מ.א.ב.א.

המדור השבועי הנדון הופיע לראשונה באפריל 1954. מאז כתבתי כ-1700 מאמרים במדור זה.

אילו התבקשתי לציין חציית-ריסר מאמרים מבין כל אלה, שאני זוכר אותם במיוחד, הרי יעמוד בראש-התור מאמר שפורסם שבוע לפני מיבצע-סיני, באוקטובר 1956. הוא נשא את השם "מטכ"ל לבן". יתכן שכמה מוותיקי העולם הזה יזכרו אותו.

פירסמתי במאמר זה רעיון שכבר העליתי אותו שלוש שנים לפני-כן. עיקרו: שיש צורך בהקמת מישרד ממשלתי מיוחד, בראשותו של שר בכיר,

מטכ"ל לבן: 24.10.56. הד קלוש או קריקטורה

שתפקידו הבלעדי יהיה לתכנן ולבצע מיבצע-שלום. הצעתו לקרוא לו "מישרד השלום" או "מישרד המרחב".

יש מישרד-ביטחון, ובראשו עומד שר בכיר מאוד. לרשותו עומד המטכ"ל של צה"ל, המתכנן מיבצע-מילחמה לכל מיקדה שיבוא או שלא-יבוא, ושבו מרוכזים כל המומחים הרושמים לתיכנון ולביצוע פעולות צבאיות. שר-הביטחון הוא, כמובן, בעל קול חשוב מאוד בכל ריון מדיני וביטחוני.

לעומת זאת, אין במדינה אף שר אחד ש'תפקידו הוא להשמיע בדינייה-ממשלה את הצרכים והשיקולים של השלום. בשום מקום במדינה אין ריכוז של מומחים לשטחים השונים הקשורים במיבצע-שלום. מול מטכ"ל צה"ל, בעל מדיה-חאקי, אין מטכ"ל של שלום. מטכ"ל לבן", אך את השלום יש לערוך, כשם שעורכים מילחמה.

הצעתי על כן להקים מיניסטרוון כזה, ולרכז בו צוות מיקצועי של מומחים לארצות-ערב, פסיכולוגים, מומחים להסברה ולתיקשורת, כל-כלנים, מרענייח-כרה וכו' — שיוכלו לתכנן ולבצע מיבצעים שמטרתם היא להשיג שלום ולהביא להשתלבות ישראל במרחב הגיאור-פוליטי הסובב אותה.

אשכול

ורבין

עוד לפני שהופיע הגליון שלאחר-מכן, פלש